

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Жулінська К.М., викладач

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» Зважаючи на істотність ролі банківського сектору в Україні, як основного фінансового посередника в ланцюгу «заощадження – інвестиції», стабільність банків є необхідною умовою розвитку економіки країни. Стабільність банківської системи визначено як динамічну характеристику, яка виражається у здатності системи протистояти ендегенним та екзогенним шокам, у процесі чого її відхилення від рівноважного стану не призводить до зменшення рівня довіри зі сторони економічних суб'єктів. Стабільно функціонуюча банківська система забезпечує акумуляцію надлишкової ліквідності, зменшує рівень тінізації економіки, сприяє розвитку довгострокового кредитування, що слугує каталізатором економічного зростання та підвищення добробуту населення. Для завчасного передбачення дисбалансів у банківській системі, центральні банки багатьох країн проводять моніторинг їх фінансової стійкості.

Відповідно до рекомендацій МВФ в Україні запроваджено методику комплексної оцінки стабільності фінансового сектору нашої держави, що включає 12 індикаторів для щоденного моніторингу та 23 – для щомісячного. Щомісячні показники оцінки фінансової стійкості банківської системи НБУ наводить у повній мірі лише з травня 2011 р. Значна уніфікованість загальноприйнятого підходу виступила поштовхом до формування пропозицій щодо удосконалення методики оцінки стабільності банківської системи в Україні.

Переваги розробленої методики оцінки стабільності банківської системи полягають у її сигнально-випереджальному характері, що пов'язано з використанням нормативно-індексного підходу, та врахуванні особливостей функціонування банківської системи в Україні (схильність до закордонних заощаджень, що обумовлює важливість введення показника оцінки валютного ризику при залученні коштів нерезидентів та показника співвідношення власного капіталу і обсягів запозичень у нерезидентів). Крім того, методика передбачає використання оцінкової шкали для надання якісної інтерпретації отриманим розрахункам.

Розроблений підхід базується на використанні методів непараметричної статистики та головних компонент. На основі методу головних компонент визначено пріоритетність включених до моделі оцінки стабільності банківської системи 12

показників, серед яких найбільш значимим виявився показник співвідношення проблемних кредитів до сукупного кредитного портфеля банків.

За результатами застосування моделі стан банківської системи у 2011 р. охарактеризовано як загроза стабільності, де «найслабшими» місцями виявлено недостатній рівень довіри до банків, збитковість їх функціонування. За результати першого півріччя 2012 р. стан банківської системи, як і раніше, оцінено як загроза стабільності, причому загальною ознакою є погіршення ліквідності, недостатня ефективність використання активів та власного капіталу банків.

Жулінська, К.М. Методичне забезпечення оцінки стабільності банківської системи України [Текст] / К.М. Жулінська // Економіка та менеджмент: перспективи розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (22–24 червня 2012 р.) / за заг. ред. О.В. Прокопенка. - Суми : СумДУ, 2012. – С. 46-47.

